

РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ В «3D»: ДОСТУПНІСТЬ, ДІАЛОГ, ДИНАМІКА

ЗБІРНИК

тез доповідей III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 22–23 лютого 2023 року)

Полтава
2023

Шевякова О. В.
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ
КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ..... 829

**СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ
МОЛОДІ: РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД**

Mistchenko I., Zhukova M., Tkachenko O.
MORE EXPRESSED INTRA- AND INTERDISCIPLINARY
INTEGRATION APPLYING DURING THE EDUCATIVE
PROCESS WITH THE FOREIGN APPLICANTS 834

Бичкова А. В.
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО
ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ 838

Бичкова Ю. О., Туз-Благовісна О. Ю.
ВОЛОНТЕРСТВО-ПЕЛЮСТКИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ..... 842

Бондаренко Н. П., Коробських І. О., Репринцева Н. І.
ВЛАСНИЙ ДОСВІД ВОЛОНТЕРСТВА
ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ ВІЙНИ ЯК
ПРИКЛАД ДЛЯ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ..... 846

Бречко О. М., Машонська Н. В.
СКЛАДОВІ ЖИТТЕСТІЙКОСТІ, НЕОБХІДНІ
ДЛЯ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 850

Дубина А. В., Безуглий А. В.
ТВОРЧІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ВИХОВАННЯ МОЛОДІ..... 855

Єрмоленко О. В.
ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА
ВАСИЛЯ ЛОБУРЦЯ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДОСЛІДЖЕННЯ..... 859

Захарова В. В.
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ
КУЛЬТУРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ 865

СЕКЦІЯ 4. ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД

---

*I. V. Mistchenko, doctor of medical sciences, professor, professor of Physiology department
umsa_mischenko@ukr.net;*

*M. Y. Zhukova, candidate of biological sciences, docent, docent of Physiology department
zhukova2016@ukr.net;*

*O. V. Tkachenko, candidate of medical sciences, assistant, assistant of Physiology department
elenatkachenko623@gmail.com
Poltava State medical university*

MORE EXPRESSED INTRA- AND INTERDISCIPLINARY INTEGRATION APPLYING DURING THE EDUCATIVE PROCESS WITH THE FOREIGN APPLICANTS

Student-centered education represents individualized education branch and is in a priority at Pedagogy modern developmental stage. There must be education varieties while teaching in the domestic and foreign academic groups based into typological belonging taking into obligatory consideration though unfortunately it is not so in many educational establishments. It is rather important to remember that inclusive education based into increased individualized approach as well as enforced humanism has been proposed to be introduced into the pedagogical activity with the higher education foreign applicants by United Nations Organization but still is applied primarily while working with children possessing special needs.

Accordingly to the common-biological law discovered by Hekkel in the 18th century, structure corresponds to function. It is expressed and proved at alive matter organization all levels beginning from the molecular one and ending with the population-species one both under physiological and pathological conditions that should be paid additional attention in medical educational establishments. We found the regularity accordingly to which foreign applicants prefer using intra-disciplinary and inter-disciplinary integration much more often and in much more significant extent comparatively to the domestic ones. This approach of studying one academic disciplines about one system, then the next ones without so-called conjugative reflexes,

demonstrating tight links between organism systems was implemented by American scientific school. In our opinion it is much worse than our educative system allowing demonstrating mentioned peculiarities. We paid and pay much attention at our lessons in the foreign groups to describing the common defensive system including non-specific and specific humoral and cellular mechanisms, inflammation system, kallikrein-kinine system, antioxidative system, vascular-platelet (primary, microcirculative) hemostasis, coagulational (secondary, blood coagulation) hemostasis, primary and secondary anticoagulants, fibrinolytic system (Возианов, Бутенко, Зак, 1998; Кузник, Цыбиков, 1981; Кузник, Цыбиков, 1989; Мищенко, Мищенко, 2003; Самсонова, Самуилова, 2002; Цыбиков, 1983; Цыбиков, Кузник, 1986; Hamilton, Hattori, Esmon, Sims, 1990; Kuznik, Tsybikov, 1992; Kuznik, Tsybikov, Vitkovsky, 1997; Vitkovsky, 1997; Мищенко, 1997; Мищенко, 1993), particularly in Dentistry (Мищенко, Силенко, 2001). One can't help saying about conjugated reflexes of the cardio-vascular and the respiratory systems between one another and other body systems to emphasize organism systems' integrity during their activity as well as intra-disciplinary integration during teaching and studying Physiology.

We would like to mention in the present work and mentioned to our students that the data about hypothalamic-hypophyseal-suprarenal system were widened to including the gonadal-pancreatic links after them. This approach was proposed by the American scientists. Kallikrein-kinine system is involved in coagulational hemostasis (pre-kallikrein or Fletcher's factor and highly-molecular kininogen or the one of Fitzgerald-Flozhe represent plasmic procoagulants), inflammation, pain, non-specific resistance of the organism by activating the complement system which in turn encourages to blood stream enforcement in the pathological focus and the renin-angiotensin-aldosterone system stimulating while the renal arterial pressure long-termed regulative pathways as well as water-salty metabolism maintaining mechanisms involvement in the inter-connection (Мищенко, Таряник, Мищенко, Коковская, 2012). Neuroendocrine-immune interactions are also discussed at our lessons on the nervous and humoral regulation as well as leucocytes physiology with immunity bases in the foreign groups (Fabris, Mocchegiani, 1989), particularly while paying the significant attention to the scientific research dedicated to cytokines and cytomedines role in the organism under physiological and pathological conditions

on the base of analysis of the researches performed by our educational establishment Physiology chair staff as well as the one working in the research institute on the base of our university and in other educational-scientific institutions (Морозов, Хавинсон, 1983).

Our graduates' from dental faculty have a significant success in their own and other countries in part due to early professional preparation in them started beginning from the 2nd course of their study in the Poltava State medical university. It was so when our university was Ukrainian Medical Stomatological Academy, the only dental academy in Ukraine, and still defines professional preparing of the dental profile specialists. We would like to mention that there are profile questions belonging to so called Physiological Dentistry which are "between Physiology and applied dental academic disciplines". For example, the students get acquainted to some dental investigative methods, study the maxillary-facial area physiology rather in details while paying significant attention not only to the oral cavity specific functions dealing to food digestion but discussing so called maxillary-facial area and oral cavity non-specific functions – multiple defensive, secretory, excretory, participation in oral respiration, speech formation, sensory – as well as representation about this area multiple bonds to other organism systems such as the nervous, endocrine, cardio-vascular, digestive, excretory. Chronic tooth decay can result into myocardial infarction, endocarditis, myocarditis, pericarditis (Zaporozhets, Tkachenko, Tryniak, 2019), the patients sick into caries are undergone to frequent oral bleedings, periodontitis and parodontitis aggressive course (Мищенко, Павленко, Коковская, 2022).

Therefore, our Physiology teaching activity in the foreign applicants is directed to bigger using the inter-disciplinary and intra-disciplinary integration as well as accent to so called profile questions belonging to Physiological Dentistry while following the principles of inclusive education based on maximal individualized approach to study (even in bigger extent than while teaching the domestic students because they are in their own country and their adaptation is much better) and humanism as it has been proposed by the United Nations Organization. The foreign students preferred and prefer individual working activity, non-standard tasks and using mentioned integration types while their learning process.

References list

1. Возианов А. Ф., Бутенко А. К., Зак К. П. Цитокины. Биологические и противоопухолевые средства. Киев : Наукова думка, 1998. 315 с.
2. Кузник Б. И., Цыбиков Н. Н. Взаимосвязь между иммуногенезом и системой гемостаза: единая защитная система организма. Успехи современной биологии. 1981. № 2. С. 243–260.
3. Кузник Б. И., Цыбиков Н. Н. О роли тимуса и сумки Фабрициуса в регуляции системы гемостаза. Успехи физиологических наук. 1989. № 4. С. 77–93.
4. Мищенко В. П., Мищенко И. В. Физиология системы гемостаза. Полтава : АСМИ, 2003. 124 с.
5. Самсонова Н. Н., Самуилова Д. Ш. Взаимообусловленность изменений системы гемостаза и воспалительной реакции. Тромбоз, гемостаз и реология. 2002. № 1. С. 8–12.
6. Цыбиков Н. Н. Мононуклеарные фагоциты – связующее звено между иммуногенезом, гемостазом и фибринолизом. Успехи физиол. наук. 1983. № 4. С. 114–123.
7. Цыбиков Н. Н., Кузник Б. И. Иммунный механизм регуляции системы гемостаза. Проблемы гематологии и переливании крови. 1986. № 2. С. 23–28.
8. Hamilton K., Hattori R., Esmon C., Sims P. Complement proteins C5b-9 induce vesiculation of the endothelial plasma membrane and expose catalytic surface for assembly of the prothrombinase enzyme complex. Biol. Chem. 1990. V. 265. № 7. P. 3809–3814.
9. Kuznik B., Tsybikov N. Immune mechanisms regulating the hemostasis system. Hematol. Rev. 1992. V. 3. Part 2. P. 3.
10. Kuznik B., Tsybikov N., Vitkovsky Y. Immune mechanisms of the hemostatic system regulation. Thrombosis and Haemostasis. Suppl. Abstracts of XVth Congress of the International Society on Thrombosis and Haemostasis. Florence, Italy. 1997. P. 111.
11. Vitkovsky Y. Interleukins modulate procoagulant, anticoagulant and fibrinolytic properties of lymphocytes. Thrombosis and Haemostasis. 1997. № 3, suppl. 2. 1997. P. 111.
12. Мищенко В. П. Антиоксидантные, гемокоагулирующие и иммунные процессы в организме как единая система защиты и её регуляция. Проблеми екологічної та медичної генетики і клінічної імунології. Київ–Луганськ, 1997. Вип. 2. С. 91–95.
13. Мищенко В. П. Физиология гемостаза и ДВС-синдром. Полтава, 1993. 164 с.
14. Мищенко В. П., Силенко Ю. И. Пародонт и гемостаз. Полтава : Рік, 2001. 151 с.

15. Мищенко И. В., Таряник Е. А., Мищенко С. В., Коковская О. В. Поляризованный свет и защитные системы крови. Полтава : ПП «Михайлик», 2012. 168 с.
16. Fabris N., Mocchegiani E. Neuroendocrine-immune system interaction: A special remark for neuroendocrine influence on peripheral immune functions. Stress, Immunity, and Ageing. Role of Acetyl-L-Carnitine: Proc. Workshop. Amsterdam ect. 1989. P. 33–46.
17. Морозов В. Г., Хавинсон В. Х. Новый класс биологических регуляторов многоклеточных систем – цитомедины. Успехи современной биологии. 1983. № 6. С. 339–362.
18. Zaporozhets T. N., Tkachenko O. V., Tryniak S. Dental Physiology. Publishing «Magnolia 2006». Lviv. 2019. 180 p.
19. Мищенко И. В., Павленко А. П., Коковская О. В. Физиология системы крови : учеб.-метод. пособие для студентов. Полтава, 2022. 211 с.

А. В. Бичкова, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист
litvinova0963@gmail.com

Відокремлений структурний підрозділ «Оріхівський коледж Таєрійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного»

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Правове виховання, як складова національного виховання, є одним із шляхів підготовки повноцінного громадянина України у період глибоких соціальних, економічних і політичних перетворень.

Одним із головних аспектів усебічного розвитку особистості майбутнього спеціаліста вищого навчального закладу є висока правова культура. Не можна вважати фахівця професіоналом високого рівня, якщо він порушує закони, вимоги Конституції України. Їх дотримання, впровадження у свою практичну діяльність – це вимоги сьогодення. Ця здатність формується під час навчання в коледжі, університеті за допомогою правового виховання під час занять та виховної роботи.

У формуванні правової свідомості студентської молоді важливу роль відіграє правове виховання, яке може здійснюватися різними способами та в різноманітних формах. Саме від обрання тієї чи іншої форми правового виховання студентства певною